

## גמ' סנהדרין (ג.) – מדאורייתא חד נמי כשר

רב דניאל שטיין

**א. רמב"ם (פ"ב סנהדרין ה"י)** - אף על פי שאין בית דין פחות משלשה מותר לאחד לדון מן התורה שנאמר בצדק תשפוט עמיתך ומדברי סופרים עד שיהיו שלשה, ושנים שדנו אין דיניהן דין.

**ב. כסף משנה (שם)** - מצאתי שנשאל הרשב"א וכו' התימה מהרמב"ם שפסק כרב אחא דמדאורייתא חד נמי כשר ועם זה פסק דשנים שדנו אין דיניהן דין.

**ג. רמב"ם (פכ"ב סנהדרין ה"ו)** - יפה כח פשרה מכח הדין ששני הדיוטות שדנו אין דיניהן דין ויש לבעלי דינים לחזור בהן ואם עשו פשרה וקנו מידן אין יכולין לחזור בהן.

**ד. רמב"ם (פ"ה סנהדרין ה"ח)** - אבל שאר דיני ממונות כגון הודאות והלואות אינן צריכין מומחה אלא אפילו שלשה הדיוטות ואפילו אחד מומחה דן אותן.

**ה. כסף משנה (שם)** - תימה כיון שהוא פסק כרב אחא דמן התורה חד נמי כשר דכתיב בצדק תשפוט עמיתך מנין שיהיה סמוך.

**ו. ערוך לנר סנהדרין (ג.)** - תוס' ד"ה ומדאורייתא. עירוב פרשיות קאמר. לענ"ד הוצרך רש"י לפרש דלית ליה עירוב פרשיות דאם אית ליה עירוב פרשיות בעינן מומחים כדמוכח בסוגין וא"כ אף דגלי קרא בצדק תשפוט דבחד סגי אכתי יצטרך להיות חד מומחה.

**ז. רמב"ם (פ"ה סנהדרין ה"ח)** - יחיד שהוא מומחה לרבים אף על פי שהוא דן דיני ממונות יחידי אין ההודאה בפניו הודאה בבית דין ואפילו היה סמוך, אבל השלשה אף על פי שאינן סמוכין והרי הן הדיוטות ואין אני קורא בהם אלהים הרי ההודאה בפניהם הודאה בבית דין.

**ח. גמ' נדה (כ:)** - חכם שטימא אין חברו רשאי לטהר, אסר אין חבירו רשאי להתיר. [פרש"י משום כבודו].

**ט. רמב"ם (פ"ד סנהדרין ה"ח)** - ויש להם למנות כל מי שירצו לדברים יחידים וכו' כיצד וכו' יש לב"ד לסמוך אותו וכו' באיסור והיתר ולא לדון דיני ממונות וכו', או יתנו לו רשות להתיר נדרים בלבד או לראות כתמים.

**י. רמב"ם (פ"ג ממרים ה"ה)** - אין זקן ממרא חייב מיתה עד שיהא חכם שהגיע להוראה סמוך בסנהדרין ויחלוק על בית דין בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת או בתפילין ויורה לעשות כהוראתו, או יעשה הוא על פי הוראתו ויחלוק עליהן והן יושבין בלשכת הגזית, אבל אם היה תלמיד שלא הגיע להוראה והורה לעשות פטור, שנאמר כי יפלא ממך דבר למשפט מי שלא יפלא ממנו אלא דבר מופלא.

**יא. רמב"ם (פ"ד סנהדרין ה"ג)** - ואין סומכין סמיכה שהיא מינוי הזקנים לדיינות אלא בשלשה והוא שיהיה האחד מהן סמוך מפי אחרים.

**יב. תוס' יבמות (מו: ד"ה משפט)** - וא"ת ואנן היכי מקבלין גרים הא בעינן מומחין וי"ל דשליחותיהו עבדינן כדמשמע נמי בשילהי המגרש (גיטין דף פח: ושם) וכמו שחשו לנעילת דלת בפני לוויין חשו נמי לנעילת דלת בפני גרים.

**יג. חי' הרשב"א יבמות (שם)** - איכא למידק כיון דגר צריך שלשה מדכתיב ביה משפט א"כ אדרבה על כרחין נבעי מומחין וכו' וליכא למימר נמי דאנן שליחותיהו קא עבדינן וכו' היאך אפשר למישרי גוי בבת ישראל וכן כל שאר דיני דת משה ויהודית, וי"ל דכי גמירי שלשה גמירי מומחין לא גמירי.